

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:

Éves évre	100 L.
Fél évre	50 L.
Negyed évre	30 L.
Egyes szám ára	2 L.

Főszerkesztő:

GYALLAY DOMOKOS

Szerkesztő:

PETRES KÁLMÁN

Megjelenik minden szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Str. Baron L. Pop (volt Brassai-utca) 5. szám

Hűségpróba.

— Üzenet a csiki székelyekhez. —

A napokban együtt voltunk itt Kolozsvárt fiaitok közül egyenánnyan, akiket ti neveltetek és ti bocsátottatok szárnyra. Szerényen esendben dolgozó, töletek örökölt becsületességgel és szorgommal előretörtető fiaitok ottunk együtt, akik a saját megélhetésünk megalapozásával vagyunk elfoglalva és ezért kifelé keveset szerepeink, de annál jobban figyelünk sorsotokat és aggódunk értetek, amikor rólatok rossz híreket hallunk, vagy amikor oldalról fejetek fölött valami veszélyt látunk.

Reátok gondoltunk most is. Félve, aggóva gondoltunk, hogy hátha igazak a híretek érkező rossz hírek. Na igaz az, hogy közülük egyesek tényleg hisznek Florea úr szavainak és megígérték neki, hogy rá szavaznak.

A múltban már volt eset, amikor szegyenkeznünk kellett amiatt, hogy olyan könnyen félvezethettek titeket, akik a legkevesebbet számoltok bajaitokkal, és kértetek voltatok szavazataitokat olyanra pazarolni, aki rajtatok kívül állott, aki a kétkezzei magyár közös aka-

ratából alakított *Magyar Párttal* szembehelyezkedve, a maga egyéni érdekei szerint választotta ki sötét utjait.

Azóta nem tértetek volna észre? Nem látnátok még most sem,

hogy a korábbi nagyhangu ígéreteket dacára sem kaptátok vissza Florea úr kormányától elvett legelőiteket, a gyermekeitek tanítatására rendelt *Magánjavak* birtokait, ellenben életetek feltételeit folyton nehezíti, iskoláitokat azóta is tovább pusztítja, hogy gyermekeiteket és unokáitokat, akiknek kevés földetektől már nem adhattok, taníttatni ne tudjátok, más pályára való neveléssel nekik kenyeret juttatni képtelenek legyetek?

Csalódnánk bennetek most is, amikor olyan szép két példa áll előttetek, mint a marostordamegyei székelyek és szászok példája a *szász-régeni* képviselőválasztáson? Amikor a szászok oly gyönyörű példáját mutatták a faji öntudatnak, fegyelmettségüknek és fajuk megbecsülésének? És amikor a székelyek a Magyar Párt vezetői által helyesnek vélt intézkedéseket hünen követve, egységes fellépésükkel ők lettek a román pártok között dult küzdelemnek az eldöntői?

Ne engedjétek, hogy amitől félünk, valóra váljék! Gondoljátok meg, hogy mit cselekedtek! Ne hagyjatek

Dr. Gyárfás Elemér csiki szenátorjelölt.

olyan könnyen Florea urnak! Fontoljátok meg, hogy azokat a szép ígéretek, amikkel Florea úr titeket megtéveszteni igyekszik, ő soha be nem válthatja. Mert egyrészt kicsi ember ő ahhoz s ha az ígéretek dolgában csak szót is emelne a parlamentben, román fajtestvérei rögtön lehurrognák és árulónak kiáltanak ki. Másrészt pedig ha ő egy nagy befolyású vezető embere lehetne pártjának, akkor sem vihetné keresztül, amikkel elkápráztat közületek némelyeket, mert egész pártjával szemben találná magát, mikor a párt célja minden vonalon az, hogy gyöngítsen, ahol valami nem román, hanem magyar.

Az ígéretek éppen úgy, mint az összes mesterkedései csak arra való, hogy szenátor lehessen és érdemeket szerezhessen a kormány előtt azzal, hogy egy székely megyét meg tudott szerezni a mai rendszer támogatására, amely mindenünket elvenni törekszik és közben veletek akarja igazoltatni a világ előtt, hogy ő milyen megértő, milyen jó hozzánk és hogy ti, ime, mennyire meg vagytok vele elégedve.

Florea úrnak és pártjának mindennel csak ez a célja.

Mit gondoltok, csikiek, miért kell a 6500 lakosu Alfalu választóinak mintegy 12 kilométert gyalogolva, Remetére menni szavazni, amikor az 1500-on aluli lélekszámú Bélbor és Holló községek román lakosai otthon szavazhatnak?

mit gondoltok, a nagy részben magyar lakosságú Borszéknek miért kell Hollóra menni, amikor Holló jóval kisebb község, mint Borszék; talán azért, mert Holló közelebb van Borszékhez, mint Borszék Hollóhoz?

miért kell a 900 lélekszámú Kilyénfalva és a 3000 lélekszámú Tekerőpatak székely választóinak a 850 lélekszámú Vasláb román községbe utazni, amikor az előbbi két székely község egy kilométernyire fekszik egymástól, míg Vasláb tőlük mintegy hét kilométerre?

vajjon miért kell a 8000 lélekszámú Ditró székely választóinak a

3600 lélekszámú Várhegy községbe kutyagolni, amikor a ditróiak sokkal könnyebben szavazhatnak Remetén, ha már nem szabad nekik a saját községükben szavazniok még akkor sem, amikor az körülbelül hétszer (7) akkora, mint Bélbor, vagy Holló és tízszer akkora, mint Vasláb, amely községek román lakóinak meg van engedve, hogy otthon kényelmesen szavazhassanak?

reájöttek e, hogy ha az imént említett apró román községek önálló szavazókerületeket képezhetnek, miért kell Felcsikban az ezeknél részben nagyobb Szentmihály, Delne, Pálfalva, Borzsova, Szentmiklós községeknek Szépvizre és miért kell Madaras, Madéfalva, Csicsó, Göröcsfalva, Vacsárcsi, Somlyó, Csobófalva, Csomortán községeknek Rakosra népvándorlást rendezni?

miért kell Zsögödnek Szentkirályra és Somlyónak Rákosra mennie, amikor Szeredától mindketten egy hajtásnyira fekszenek?

mindez nyilvánvalóan azért, nehogy a román választók szavazatai elmaradjanak, viszont a magyaroknak elmenjen a kedvük attól, hogy a szavazásban résztvegyenek és így Florea urra minél több, a magyar jelöltre minél kevesebb szavazat essék.

Florea urék ilyen ravaszul akarják elütni joguk gyakorlásától azt, aki nem nyilatkozott késznek az ő szekerét tolni.

Nektek azonban éppen azért, mert ki akarnak játszani, mindnyájatoknak el kell mennetek a szavazás helyére és le kell adnotok kivétel nélkül szavazatokat az egyetlen magyar jelöltre: dr. Gyárfás Elemérre.

Ha akármit is ígértek nektek, ha Florea urnak, az állam automobilján főispáni minőségben tett körútjai alkalmával, sikerült is közületek némelyeket félrevezetnie és a saját támogatására ígéretek kicsikarnia: úgy a magatok, mint gyermekeitek érdekében mindnyájatoknak az a kötelessége, hogy *ebben a fontos pillanatban, amikor az egész ország titeket figyel, faji közösségetek, közös sorsotok és közös érdekeitek tudatában*

egységesen, egy lélekkel a magjelölt mellé álljatok.

Ezáltal nemcsak a világ mutatjátok meg, hogy tisztán egymást kölcsönösen megbecsülően, józanul fegyelmezett nép vagyunk, akiket nem lehet ellenünk, ide-oda érdekek szolgálatára ide-oda ragatni, — hanem egyben a vényhozás felső házában való viseltetésekkel egy olyan embert is biztok meg, akire mindig bárhol büszkék lehetünk. Nehezen tud egy nép olyan való embert nevelni, aki akadémiai műveltséggel, olyan nyelvtudással, olyan széleskörű tevékenységgel és szorgalommal állhatna szolgálatába, mint dr. Gyárfás Elemér.

Ne engedjétek tehát magatokat félrevezetni, cselekedjétek úgy, hogy mi ve rejtékes áldozatotok sok nélkülözés és szenvedés nevelt fiaitok, reátok büszkék lehessünk.

Dr. Bernád Ágoston

Szükséges tudnivalók

a választásról és a szavazás követendő eljárásról.

A szavazónak igazolnia kell a szavazati igazolványát (certificat de alegheleget) minden szavazópolgár részére a választási előjárásnak idejében, a választás napja előtt ki kell állítani a szavazópolgárok kezébe kell adni.

A szavazási igazolvány hiányában nem lehet elég ok arra, hogy a szavazópolgárt a bizottság szavazásig ne engedje. Ha a szavazópolgár elvesztette az igazolványát, avagy pedig illetéktelenül a választási előjárás hibájából idejében kézhez vette, személyazonosságát tanúkkal kell igazolni. Ha a választói listába neve fel van tüntetve, a szavazati igazolvány nélkül is gyakorolhatja a szavazati jogát minden körülmény között.

Ha választó polgárok már nem rendelkeznek szavazásra, a szavazatszedés elnökének egy órával a záróhatárig tüntenie. A záróhatárig két órával a szavazás megkezdéséig ki nem tűzheti. A szavazást befolyásolhatja a választás előjárásának a záróra alatt szavazásra még jelöltet nem választó összes polgárok szavazataikat adták.

A szavazás titkos.

A választó polgár szavazatát a választási bizottság által a választási helyre helyezett szavazócedulával

BELPOLITIKA

A belpolitikai helyzet. A liberális kormány bukásának híre megint a levegőben van. Állítólag már csak a közigazgatási törvényt és a választójogi törvényt fogja az országgyűléssel megszavaztatni s a két fontos törvény tető alá hozása után átadja a helyét egy új kormánynak. Ez a kormány a legnagyobb valószínűség szerint az Avarescu tábornok vezetése alatt fog megalakulni. Első feladata lesz az országgyűlés feloszlatása s az új választások keresztülvitele. Azután pedig fő gondoskodása lesz az ország gazdasági helyzetének javítása és megszüldésére. Ez nem fog menni nagyobb külföldi kölcsön szerzése nélkül. A mai kormány azonban képtelen ilyen kölcsönt szerezni, oly nagy a bizalmatlanság külföldön a liberális kormányzat iránt. A mai kormány távozásának ez is egyik oka, még pedig nem is a legjelentéktelenebbek közül való. Avarescu tábornok megbízatása pedig azért fog bekövetkezni, mert iránta nagyobb a külföld bizalma, többek közt azért is, mert a kisebbségek iránt való megértőbb magatartását már a múltból ismerik, a jövőben pedig fokozottabb mértékben várják a *Magyar Párttal* való megállapodása folytán.

Az országgyűlés munkaerejének teljesebb kihasználása végett, a szokottnál rövidebb szünetet fog tartani. A képviselők egy része ugyan indítványt adott be hosszabb husvéti pihenőért, ezt azonban az országgyűlés a minisztérium indítványára elutasította.

A magyarság és az ellenzéki pártok. A szászrégeni választás még mindig foglalkoztatja a politikai köröket. Általában véve a legjobb hatást keltette a magyar szavazók túlnyomó többségének fegyelmessége s az, hogy a *Magyar Párt* uszításait megtartották. Viszont a választásnál vesztes Nemzeti Pártnak még mindig fáj a magyarság alászfoglalása. Ennek ugyan nem adtak nyílt kifejezést. Ellenkezőleg, a párt egyik vezére, Vajda Sándor volt miniszterelnök a választás után kijelentette, hogy pártjának a kisebbségekkel szemben való magatartását nem befolyásolja a szászrégeni választás eredménye. Azonban a szászrégeni választás képviselőházi igazolása rendjén a nemzeti párt nagyon élesen megtámadta a csucsai megállapodást; különösen Maniu szólt nagyon élesen ellene, mondván, hogy az az egész államra káros. Goga védelmére kelt a kisebbségeknek, Avarescu tábornok pedig magának a megállapodásnak.

A szavazó cédulát és a hozzávaló borítékot a bizottság elnökétől kárpó kézhez a választó polgár. Minden jelöltnek más színű a szavazó cédulája, melyen nem állhat egyéb, mint a jelölt családi és keresztnéve. A névnek nyomtatva kell lennie.

Minden szavazóhelyiségben egy elkülönített helynek (a szomszéd szoba, elkerített szobasarok stb.) kell lenni, ahol a választó polgár úgy tehesse a borítékba annak a jelöltnek a céduláját, akire szavazni akar, hogy azt senki ne láthassa és meg ne figyelhesse, hogy melyik cédulát teszi a borítékba.

Amikor a választópolgár belép a szavazó helyiségbe, előbb átadja a szavazási igazolványát vagy ennek hiányában követeli, hogy személyazonosságát tanukkal vagy másképpen igazolják. Ha ez megtörtént, az elnöktől egy borítékot és annyi különböző színű szavazócédulát kell kezébe kapnia, ahány jelölt van. A borítékkal és a cédulákkal bemegy az elkülönített helyre. Ott beteszi a borítékba

dr. Gyárfás Elemér-

nek, a magyar jelöltnek a céduláját s a borítékot azonnal leragasztja, a többi jelöltek céduláit, melyekre úgy sincs szüksége beledobja egy ládikába, amelyet az elkülönített helyen látni fog.

Amikor mindezt pontosan és gondosan elvégezte, a borítékkal a kezében kijön abba a szobába, ahol a szavazatszedő bizottság ül és a lezárt borítékot átadja az elnök kezébe és megvárja, míg az elnök a borítékot bele teszi az urnába.

A szavazási igazolvány az elnöknek

Minden választópolgárnak joga van azonnal bejelenteni azt a polgárt, ki szavazati jog nélkül másnak neve alatt szavazati jogot gyakorolni.

A választópolgároknak nagyon kell figyelniük arra, hogy senki más neve ne szavazhasson, mert érdekes dolog az, hogy különösen halottak gyakran szavazni szoktak. Természetes, hogy mindig a kormánypártra.

Az a választópolgárt, aki a szavazócédulát nem akarná átadni az elnöknek, az elnök őrizetbe helyezheti mindaddig, amíg a választás véget nem ér. Ilyesmi semmi értelme sincsen s azért minél előbb át kell adni a borítékot amelybe természetesen a Magyar Párt jelöltjének céduláját tette be.

Az elnöknek joga van a választópolgárt szavazóhelyiség elhagyására felkérni, azonban természetesen csak akkor, ha már leszavaztak.

Az elnöknek sincsen joga, hogy a leadott cédulákat kutassa. Sem bíróságnak, sem más hatóságnak, de még a parlamenti vizsgáló bizottságnak

sem szabad firtatnia, vagy vizsgáltatnia azt, hogy kire adta a választópolgár szavazatát. Legkevésbé szabad ilyesvalamit az elnöknek tennie. Épen ezért a választópolgár sohase hagyja el a szavazó helyiséget mindaddig, míg a szavazata az urnába nem került. Ha pedig akár az elnök, akár másvalaki az átadott borítékot nézegetné, vagy a villágosság felé tartva a cédula színét akarná megállapítani, a választópolgárnak azonnal szót kell az ilyesmi ellen emelnie s az esetet a Magyar Párt bizalmi emberének jegyzőkönyvre kell adni.

Csak olyan cédulával lehet szavazni, mit az elnök adott a választópolgárnak. Másféle cédulával leadott szavazatok az elnök a borítékok felbontásakor és az összeszámlálásakor megsemmisíti. Erre a cédulára ráírni valamit vagy bármiféle írásos jelt tenni nem szabad, mert az ilyen szavazat nem lesz érvényes.

Ez a szavazás módja, úgy ahogyan azt a törvény előírja. Ezt az előírást a választópolgároknak pontosan be kell tartaniuk. Ugyanakkor azonban figyelniük és vigyázniuk kell arra, hogy a választást vezető hatósági emberek és bizottsági tagok épen olyan pontosan betartsák.

A kijelölt bizalmi embereknek joguk van összekötő futárokat kijelölésére, kik a kint levő választópolgárok és a bizalmiak között a hírhordás szolgálatát teljesítik s ezért bármikor és akárhányszor ki be járhatnak. Ezeknek a számát a törvény nem határozza meg, azonban világosan kiköti azt, hogy egyik pártnak sem lehet több vagy kevesebb ilyen futára, mint a másoknak.

Csikvármegye székely választó polgárai!

Ez a törvény szava. Eszerint gyakoroljátok azt a jogotokat és magatokat, meg fajtátokkal szemben való kötelességeket, mely azt parancsolja, hogy valamennyien kivétel, habozás és félelem nélkül a Magyar Párt szenátor-jelöltjére

Gyárfás Elemér dr.

székely véretekre adjátok le szavazataitokat!

A „PÁSZTORTÚZ”

Erdély legjobb szépirodalmi lapja.

Előfizetési árai:

Belföldön: Külföldön:

Egész évre 350 L. Egész évre 500 L.

Félévre 180 „ Félévre 250 „

Negyedévre 100 „ Negyedévre 150 „

Kiadóhivatal: Cluj—Kolosvá, Strada

Baron L. Pop 5.

Kérjen mutatószámot.

Igy a kisebbségek és különösen a magyarság újra politikai viták anyaga lettek. Bizony, ideje volna már, hogy vita helyett tényekben lássunk — nem is jóindulatot — hanem igazságot.

KÜLFÖLD

Megbukott a francia kormány. Herriot, a szocialista francia miniszterelnök kormánya megbukott. A bukás már akkor előrelátható volt, mikor Macdonald angol munkáskormánya eltávozott helyéről. Az új angol kormány a békeszerződések megváltoztatását követeli s ez nagy mértékben megnehezítette Herriot helyzetét. Ehhez járultak belpolitikai nehézségek is. A szocialista Herriot ellentétbe került az ország vallásos tényezőivel, legutóbb a pápa mellett működő francia követséget is meg akarta szüntetni, amiért egymást érték ellene a tüntetések. A francia frank pedig újra nagyot veszített értékéből, a költségvetésben nagy hiányok keletkeztek, amiket súlyos adókkal kellett volna fedezni. Mindezekhez a bajokhoz járult a német helyzet alakulása, amely Franciaország hatalmi politikusait annyira megriasztotta, hogy Herriot a parlamentben leszavazták.

Hindenburg — elnökjelölt. Az eredményre nem vezetett első szavazás után a német jobboldali pártok abban állapodtak meg, hogy az április 26-iki második választásra egységesen Hindenburg tábornokot jelölik. A kitűnő hadvezérnek ugyanis az egész német nemzet előtt nagy tekintélye van s ezért remélik, hogy megválasztása sikerülni fog. A tábornok előbb a volt császárhoz fordult s megkérdezte, hogy neki tett katonai hűség esküje alól felmenti. Hindenburg elfogadta a jelöltséget. Ez meglehetősen riadalmat okozott Franciaországban, ahol úgy tartják, hogy Hindenburg megválasztása a harcias politika megerősödését jelentené Németországban. De Angliában is nagy hatást keltett a Hindenburg jelölése, mert ez megnehezíti Angliának Németország iránt való jószándéku tervei végrehajtását,

megválasztása pedig befolyással lesz egész Európa sorsára. Ezekkel az aggodalmakkal szemben az irányadó német sajtó kijelentette, hogy Hindenburg megválasztása nem lesz befolyással a német külpolitikára.

Románia vitája Németországgal. Miután — amint mult számunkban jelentettük, — a jóvátételi bizottság kimondta, hogy Németországgal való gazdasági vitánk eldöntésére nem illetékes, a román kormány úgy állapodott meg a német kormánnyal, hogy a kérdést döntőbírótság elé viszi. Hír szerint Angolországot fogják felkérni döntőbíróul.

A belga választások. A most folyó belga választások a rendes eredménnyel jártak. Az ország két nagy pártja közül egyik sem jutott teljes többségre. A katolikus párt 78 képviselőt vitt keresztül, a szocialisták 77-et. Rajtuk kívül megválasztottak 24 liberális és 2 kommunista képviselőt. A szenátorok között körülbelül ugyanez az arány. Így tehát Belgiumban megint koalíciós kormány lesz.

Amerika pénzt kér. A nagy háború folyamán Amerika volt az antant bankára. Az általa kölcsön adott nagy összegekből azonban eddig vajmi keveset kapott vissza. Csak Anglia fizet, a többi államok nem, mert — amint állítják — nem képesek reá. Most az amerikai pénzügyminiszter Franciaországba utazik, hogy megvizsgálja, mennyiben igaz ez az állítás, de meg főképp azért, hogy megtárgyalja, mennyiben igaz ez az állítás, de meg főképp azért, hogy megtárgyalja a visszafizetés módzatait. Ha ebben a tekintetben képtelen volna megállapodást kötni, oly intézkedések fognak következni Amerika részéről, melyek a két ország közötti viszonyt feszültté teszik.

Megszüntették Bulgária ellenőrzését. A Népszövetség jóvátételi bizottsága megszüntette Bulgária pénzügyi ellenőrzését, mert Bulgária pontosan eleget tesz kötelezettségének s eképen nincs ok, hogy a súlyos bizottsági költségekkel megterheljék. Tudvalevő, hogy a bolgár pénz jobban áll a lejnél.

Magyarországon felállítják, Ausztriában megszüntetik. Magyarországon most készül a törvényjavaslat, mely a felsőházat újra felállítja, természetesen új formában. Érdekes, hogy Ausztriában meg éppen a felsőház teljes megszüntetésének gondolataival foglalkoznak.

Gondolatok.

A mindent tudás lehet férfi érdeme a nőre nézve szerencsétlenség.

A nőknek csekélységekben vannak erejük.

Az oroszlan nem olyan rettenetes mint egy idegen asszony, aki szemmet vall egy feleséges embernek.

A női szív sohasem romlik meg nyira, hogy a rosszat, amit tesz, ne bánja.

Aki még nem látta a székely leányokat, nem is tudja, hogy mi a leány! Nem is lehet azt szóval elmondani! Tündér legyen, aki azt lefesz, tündér legyen, akinek a szemébe káprázik tőle! Nem olyan egy szűzesség az, amilyen más népeknél, itt minden együtt van: szőke, barna, szőgfekete haju; egész gyönyörű Isten remekének.

A nő szerelmét nem szokás duni, hanem meghódítani.

Semmisem bizonyos a világon, kevésbbé az asszony-szív. (Az asszony ember.)

Amit egy asszony föltesz magának, hogy meg kell lenni, ültethetsz hétféjű sárkányt, mégis megmozdít, azt, s ha a félelem hatalma nagy, akkor nagyobb a tudnivalóság.

Isten azért teremté az asszonyt, hogy a férfi helyett is tudjon félni, s engedje neki, hogy sejttesse elő a veszélyt. (Janicsárok végnapjai.)

Óh, az asszonyok, — akik szeretik az országokat képesek megmozdítani — mikor kétségbeesnek.

Jó kedélyű nőknek az a kiváltság, hogy az idő haladtával még fiatalok maradnak.

Megcsalatni egy nő által, aki szeret: még csak előérzete a fájdalomnak, de eldobni egy nő által, a marad: az maga a pokol. (Enyimesz.)

Aki azt kigondolta, hogy két asszony főzzen egy konyhán, az a tréfás ember lehetett: szerette a játékokat.

Az asszonyszerelmet semmi érdemért megvenni nem lehet, csak csó megnyerni lehet.

HIREK

Magyar zarándokok a pápa előtt.

A pápa nemrégiben fogadta azt a kétszáz főből álló magyar zarándokcsapatot, amelyet gróf Mikes szombathelyi püspök vezetett. Az egyházfő latin nyelven köszöntötte a szent atyát, s hangoztatta, hogy Magyarország II. Szilveszter pápától kapta a szent koronát és az apostoli keresztet. A magyar nemzet ezer éven át védte meg az egyházat s a nyugati kulturát. Kérte a pápa áldását a szomorú sorsra jutott országra. A pápa huszperces beszédében dicsérte a magyarok hűségét az egyházhoz. Visszapillantott a magyarság ezeréves múltjára, a kereszténység védelmére, az egyházhoz való ragaszkodására. Végül megáldotta a zarándokokat, s mindegyiknek sajátkezűleg emlékérmét adott át.

Presbíterek jó példája. Barti Mihály

uzoni birtokos a református egyház orgonájának ujjakészítéséhez 60 ezer lei adománnyal járult hozzá. Nemes tettével nemcsak nevét örököltette meg, hanem mint presbíter is megmutatta, hogy méltó az egyház ügyeinek irányítására. Jó példája szolgáljon buzdításul nehéz küzdelmeinkben.

Mi mindent rá nem fognak a székelyekre!

A székelyek eredetéről sokat vitatkoznak a tudósok. Mondják, hogy Attila hunjainak utódai, mások meg azt állítják, hogy a dunántúli magyarsággal egyvérű magyarok. Vannak olyanok is, akik a bolgárok testvéreinek vélik a székelyeket, viszont mások az avarok utódait látják bennük. Mindez állításoknak végső célja: a tudományos igazság főkutatása. Ezt a nemes célt nem igen találjuk meg Ébert Andrásnak egyik közelebbről megjelent cikkében. Ébert ur neve eléggé ismeretes az újságolvasó magyarság előtt. Katolikus papból unitárius lett, majd az imperium-változáskor egyházi főhatóságának intézkedése következtében elhagyta derzsi eklézsiáját, most Székelyvároshelyen az állami polgári iskolánál szolgál, mint tanító. Ebben a minőségében cikket írt, amelyben azt állítja, hogy a székelyek ugyanolyan eredetűek, mint a románok, csak hogy idők folyamán cimagyarosodtak. Ébert ur nyilván maga példájából indul ki. Ő svábjelű magyar, magyarból meg román lett. A nemzetek nem szokták olyan könnyen cserélgetni nyelvüket és vallásukat, mint némely egyesek.

Kik akarnak Budapestre utazni?

A 1. hó 18-án megnyíló Budapesti Nemzetközi vásár előkészületei már a megkezdéshez közelednek úgy, hogy a megnyitás napján teljes pompájában a látogató szeme elé tárulni az a

hatalmas fejlődés, amelyet különösen a magyar gépipar az utóbbi években elért. A vásár rendezősége a legnagyobb körültekintéssel gondoskodik arról, hogy mindazok, akik a Vásár alkalmával Budapestre érkeznek, nemcsak a legnagyobb kedvezményeket vehessék igénybe és a legnagyobb kényelemmel legyenek elszállásolva, hanem arról is, hogy Budapesten a vásárlátogatók szabadidejüket megfelelő szórakozásokkal tudják eltölteni. Minden vásárlátogató megérkezése alkalmával díjtalanul fog egy igen érdekesen összeállított programot kapni, amely utmutatásul fog szolgálni arra, hogy az idegen Budapestet megismerje és a vásár ideje alatt minden nap hol szórakozhat. Ünnepi előadások lesznek a színházakban, kirándulások, sportesemények, kórséta kocsizás, kiűnő vezetőkkel. Így a Nemzetközi Vásárra utazóknak kiűnő alkalmuk lesz arra, hogy a budapesti piacon régi üzleti összeköttetéseiket újra felvegyék.

Az árvák iratai piaci kofák kezén. Az árvaszékek iratait a régi törvények értelmében legalább száz évig meg kell tartani, mert nagyon gyakran megcsik, hogy ilyen nagy idő múlva is szükség van egy-egy följegyzésre. Ugylátszik, erről a fontos érdekről teljesen megfeledkezett az aradmegyei árvaszék két szolgája: Giurgiu László és Morsutia Mihály. Ezek a hivatalos emberek ugyanis heteken át lopkodták az árvaszék iratait és potom áron kilószámra adták el piaci kofáknak, akik turót és szalonát csomagoltak a fontos aktákba. A rendőrség elfogta az árvák ügyeinek ellenségeit.

Hány ház épült az elmúlt két év alatt Marosvásárhelyen és Kolozsváron? Erre a kérdésre felel egy kimutatás, amely Marosvásárhelyre nézve sokkal kedvezőbb, mint Kolozsvárra nézve. Marosvásárhelyen ugyanis a városi mérnöki hivatal kimutatása szerint, 1923-ban 226 ház épült. 1924-ben pedig 211; ugyanakkor Kolozsvárt az egyik évben 92, a másik évben 98 ház épült.

A világháború pusztításai. Ma már megközelítő pontosságu kimutatásokból következtethetünk a világháború rejteneves pusztításaira. Egy német tudós a következő adatokat állította össze. Az antant hadseregben harcolt összesen 43 millió 500 ezer ember, a központi hatalmak oldalán 22 millió 500 ezer ember, tehát mindkét oldalon harcban állott összesen 66 millió katona. Egyes hadviselők szerint a következőképpen oszlanak meg e számok. *Oroszország* 15 millió emberrel vett részt a háborúban. Aránylag nagy veszteséggel, mert embereinek 17 százaléka elesett, 38 százaléka megsebesült, 17 százaléka hadifogságba jutott. Utána

Anglia adott a legtöbb embert, de aránylag sokkal kisebb veszteséggel: 9 és félmillió angol katonából csak 10 százalék esett el, 27 százalék sebesült meg s csak 3 százalék jutott hadifogságba. *Franciaország* alig adott kevesebb embert, de viszont az egész háborúban a legnagyobb veszteségi arányt mutatja: 9 millió francia katonából elesett 17 százalék, megsebesült 49 százalék s fogságba jutott 6 százalék. *Olaszország* 5 millió emberrel vett részt a háborúban. Ebből elesett 10 százalék, megsebesült 16 százalék, fogságba jutott 10 százalék. Az *Egyesült-Államok* két és félmillió katonát hozott az európai harctérre. Vesztesége aránylag kicsiny: 43 százalék halott, 8 százalék sebesült s csak 03 százalék fogoly. A kis államok közül Románia és Szerbia egyformán 800 ezer embert vittek a harctérre. De veszteségi arányuk különböző. *Szerbia* vesztett aránylag legtöbb halottat a háborúban: 53 százaléka a bevonultaknak elesett, 19 százaléka megsebesült, 25 százaléka fogságba jutott. *Románia* vesztesége is felette van az átlagnak: 20 százalék halott, 25 százalék sebesült, 30 százalék fogoly.

A Központi hatalmak közt *Németország* vezet 11 millió harcossal, ebből 15 százalék elesett, 41 százalék (mindjárt a francia után) megsebesült, 9 százalék fogságba jutott. *Ausztria-Magyarország* 9 millió harcossal vett részt a háborúban. Ebből elesett 16 százalék, megsebesült 22, fogságba jutott 20 százalék. *Törögország* egymillió 800.000. *Bulgária* 700.000 harcost vitt a harcterekre. De a harctéren elesettek csak egyrészt teszik a háború emberpusztításának. Hozzá kell az elesettek számához adni a születések számának csökkenése s a polgári lakosság halandóságának emelkedése által okozott veszteségeket. Ily alapon számítva megdöbbenő számokat kapunk. A harctereken elesett összesen 10 millió és 135 ezer ember. A háborús évek alatt nem született meg (az alábbi évek átlagát véve alapul) 20 millió 850 ezer ember s a *Hinterlandban* elpusztult 6 millió és 15 ezerrel több a normálisnál. Ugy hogy a *világháború teljes embervesztésége kb. 37 millió ember.*

Gyomorfájás ellen egynéhány csöpp valódi „DIANA” Sósorszesz cukorra csepegtetve csodásan hat.

Ha finom cukorkát akar,
kérjen
MELISSÁT!!
Cluj. Telefonszámok:
6-48. és 6-64.

GAZDASÁGI ÉS SZÖVETKEZETI ÉLET

Motoreke verseny a Monostoron.

Az E. G. E. növénytermelési szakosztálya által rendezett motoreke bemutató megítéért a monostori határban. A versenyből azonban, melyre gazdáink nagy érdeklődéssel készültek, csak barátságos mérkőzés lett a Fordson és International (Cormick-féle traktorok között). A rendőrség ugyanis a versenyre csak 4 $\frac{1}{2}$ hold földet bocsátott rendelkezésre.

Alig hangzott el a bizottsági elnök megnyitója, midőn ugy az International, mint a Sexton tractor képviselői kijelentették, hogy a kijelölt területet nem tartják elég nagynak arra, hogy egy komoly bemutatót rendezhessenek. Kijelentették, hogy sem a hivatalos bemutatón sem a versenyen nem vesznek részt, de tekintve a nagy érdeklődést, a fenesi határban bemutatják traktoraik munkateljesítményét.

Igy aztán az érdeklődők két táborra oszlottak, egyik része a Fordson, másik az International munkáját figyelte. Mind a kétféle tractor szép munkát végzett. Sik területen hegyen fel és le, puha és kötött, kavicsos, sőt köves talajon végzik oly munkát, amit állati erővel talán nem is lehetne produkálni. Délután 4 órára a Blaga cég barátságos mérkőzést ajánlt fel International traktorával a Fordsonnak. Laza sik, talajon folyt le ez a barátságos verseny, melyben egy International hármas és egy Fordson kettős ekével vett részt. Mind a kettő 20—20 liter egyenlő fajsúlyu benzinnel indult neki a versenynek, mely 1 órai időben lett megállapítva. Ezalatt az 1 óra alatt az International 11 liter bezin fogyasztással felszántott 4942 m², a Fordson 12,5 liter benzinnel fogyasztással 4041 m² területet.

Nem a mi feladatunk szakvéleményt mondani arról, hogy a „ürgébb mozgású és árban olcsóbb Fordson felel meg jobban talajviszonyaink mellett gazdáink érdekeinek, vagy pedig a nyugodtabb járású, de nagyobb terjedelmű és drágább, de egyben nagyobb munkateljesítményt végző International traktor. Mert míg a Fordson traktor minden felszereléssel együtt mintegy 800 dollárba kerül, addig az International ára 1200 dollár. Viszont az is igaz, hogy emez (az eddigi eredmények tanúsága szerint) napi 10 órai munkaidő mellett akkora területet képes felszántani, amekkorát másfajta traktor csak 19 óra alatt tud befejezni. — Igy

ztán munkaidő, benzin és a munkavezető díjának megtakarításában lényeges kiadásbeli különbség áll elő, ami naponként körülbelül 1700 leinek felel meg az International előnyére. —

Az E. G. E. közgyűlése. Ünnepi keretekben zajlott le az Erdélyi Gazdasági Egylet vasárnapi közgyűlése. A közgyűlést dr. gr. Bethlen György nyitotta meg. Megnyitójában visszapillantást vetett a lefolyt év gazdasági viszonyaira. Megnyitója után indítványára a közgyűlés dr. Péter Béla címzetes gazdasági akadémiai igazgatót, a gyógy-növénytermelés apostolát 40 éves tanári jubileuma alkalmából az egylet tiszteletbeli tagjai sorába választotta. Dr. Péter Béla meleg ünneplés közepette egyszerű szavakban köszönte meg a megtisztelést. Ezután Török Bálint titkár ismertette az Erdélyi Gazdasági Egylet évi működéséről szóló jelentést és a zárszámadásokat amelyeknek elfogadása után Ugron Zoltán indítványára elhatározta a közgyűlés, hogy amennyiben a körülmények lehetővé teszik Marosvásárhelyt vagy Aradon folyó évben gazdaságkongresszust rendez. Dr. Péter Béla az E. G. E. Növénytermelési szakosztályának a növénytermelés érdekében indított mozgalmára hívja fel a gazdaközönség figyelmét. A közgyűlést követően a jelenvolt gazdák a motoreke bemutatót tekintették meg.

Időjárás: Az elmúlt téli és tavasz- elői időszakot általában enyhe hőmérséklet és kevés csapadék jellemezték. A tavaszi melegebb napok az aránylag enyhe és száraz tél után, elég korán következtek be, tartva március harmadik feléig, amikor hirtelen lehűléssel kisebb, nagyobb mennyiségű havazás volt.

Az erdélyi mezőgazdaság állapota. Ez évben jelen alkalommal adjuk első ízben gazdasági jelentésünket, amely az elmúlt évek folyamán bevezetett szokásnak megfelelően a gazdasági munkaidőm további folyamán rendszeresen meg fog jelenni.

Gazdasági munkálatok: A sik vidéken a kalászosok és takarmánynövények vetése befejeztetett elég kedvező viszonyok mellett, jelenleg a kapás növények vetése van folyamatban. A dombovidéken a kalászosok vetése elvégzéshez közeledik, megkezdtek a kapás növények vetését is. A hegyvi-

déken még csak a tavaszi szántásokkal és a kalászosok vetésével foglalkoznak.

A vetések állapota: Őszi vetések elég jól fejlődik, különösen a kocsiszeleli azonban, sokat ártottak és fejlődésében visszavetették. Tavaszi vetések a száraz időjárás következtében általában gyengén kelt. Őszi árpa elég jól fejlődik, a tavaszi vetések ritkán kelnek a csapadék hiány és hideg időjárás miatt. Zab korai vetései kelőben, különösen sik vidéken, hol a késői vetések sokat is ártottak, több helyen újra vetették. Nagy részben most van kelőben. Tengeri vetése folyamatban, burgonya ültetése is. Kertivetemények közül korai zöldségfélék vetése befejezve. Takarmánypótló vetése folyamatban. Mesterséges takarmányok elég teltek, új vetések folyamatban vannak. Rét és legelő fejlődését a hideg, szesz időjárás visszavetette. Szőlő nyitása és metszése befejezve. Gyümölcsfák közül a korai virágzásuaknak a fagyok sokat ártottak.

Állatállomány egészségi állapota. Amennyiben a sertésvesz fordul elő nagy mértékben, a többi állatfélék között csak elszórt megbetegedések vannak.

Talajmarató bemutatás. Folyó évben a 6-án mutatta be az Erdélyi Gazdasági Egylet a Siemens-Seuckert R. T. németországi cég által gyártott és forgalmazott gépet Szamosújváron dr. Papp Gusztáv gazdaságában. A talajmarató gépek különböző nagyságban készítenek, bemutatott egy kézi gép volt, amely nem annyira mezőgazdasági mint kerti gazdasági üzemenél használható eredményel. A gépet egy kis motor vezérelt és hajtja. A motor maga egy kis vontalja a marató szerkezetet, amely nem egyéb, mint egy a haladás irányában keresztben álló tengely, amely a kampókban végződő acélrugók van, erősítve és a kampók végei élesek vannak. Ezek a rugós kampók a talajtor megindulásakor forgásba jönnek, behatolnak a talajba, azt ott mintha felkotorják a talajt, annak keménységétől függően 6—22 cm. mélyen. A bemutatás gyepen, művelés alatt álló szántatlan területen, őszi szántáson és trágyázott területen történt. A látottak szerint a géptörésre nem alkalmas. A művelés szántatlan, valamint az őszi szántás területet az adott viszonyok között a finomságra dolgozta fel átlag 10 cm. mélyen. A szalmás trágyát jól beverte a földbe. A száraz időjárás miatt a szalmás trágya nem dugaszolt gépet. A bemutatón Kolozsváron

Magvakat, gyümölcsfacsemeteket és szőlőoltványokat csak a

VICTORIA

Nagyváradon (Gerily-palota) vásároljunk.

Kertgazdasági és Mezőgazdasági termelő Részvénytársaság

vezédes Beszterczenaszód várme-
és Szolnokdobokából számos
kös jelent meg.

magvak eladásáról szóló tör-
utasításai. A Hivatalos Lap egyik
számban megjelent a takar-
magvak kereskedelméről szóló tör-
végrehajtási utasítása. A rendelet
a lucerna-, lóhere- és minden
takarmánymaggal való kereskedés
művelésügyi minisztérium ellen-
őrzés alá tartozik. Ezt az ellenőrzést
előtűnt a mezőgazdasági kísérleti
ások gyakorolják. Ezek ellenőrzik,
a magvak csiraképesek-e, aranka-
mesek-e stb. Mind a termelő, mind
kereskedő ezen magvakat csak jól
szákokban hozhatják forgalomba
mellékelni kell hozzá a vizsgálatról
okiratot. A termelő vagy keres-
kedő ezért, amikor a magot forgalomba
hozni, kérvényt kell, hogy be-
son a legközelebbi mezőgazdasági
osztályhoz, ebben elő kell adnia, hogy
hol és hol termelte, mennyi a kész-
let és hány zsákban van elhelyezve.
A vizsgálat díját is mellékelni
Amennyiben a magkísérleti álló-
nyokon úgy találják, hogy a mag aran-
kát kell vágni a plombákat a zsák-
munkára be kell küldeni a kísérleti álló-
nyokhoz, hogy így ellenőrizték, hogy
kerülnek-e mégis forgalomba. Eze-
a magvakat azután a kereskedő kö-
ny egy magkísérleti állomásra be-
küld. Olyan magvakat pedig, amelyek
nyesek az új termésekre, egyalta-
nem szabad forgalomba hozni,
am meg kell őrizni és ilyenformán
mennyiképpen felhasználni. Annak
kérésére, hogy külföldről nem hoz-
be arankás magvakat, takarmány-
kat csak Halmi, Temesvár, Arad,
Győr, Gálc, Nagyszében, Kon-
 és Bukarest vámállomásain ke-
phet behozni. Ezekre még külön
ított rendszabályokat léptettek
amelyek elsősorban a szállítót
akiknek behozatalairól jegyzé-
zetelnek a vámállomásoknál.
ellen, akik a rendelet ellen vé-
gen szigorúan járnak el. A végre-
rendelet 10—50 ezer lejes bünt-
tet állapít meg. Rendezik a mag-
díjakat is, amelyek 100 kgr.-
ra 40—50 lejre rugnak. A ren-
delt 6-án érvénybe lépett.

Heti piac.

vásárhely. A virágvasárnap
vásárnapon minden vonalában
alkodott a pénzhány s e miatt
ereszt észlelhetünk úgy az állat
mint a kirakó vásárban. —
vásárban nagy felhajtás mellett
kereslet, még kevesebb vetel.
a következőkép alakultak ki:
22—40; igásló párja 10—16;
ca 8—10; éves csikó 3—5

ezer lei. Egy pár igás ökör 16—24;
borjas fejős tehén drbja 8—12; éves
ünő drbja 3500—4000 lei; hizott ökör
kilója 18—22 lei. Éves sovány sertés
drbja 1500—1600 lei; fél éves malac
800—1000 lei. Választott malac 350—
400 lei.

Buza nincs, tengeri 70—80, árpa
120—130, zab 60—65, burgonya 28—
35, paszuly 120—125 lei vékánként.
Tehentej 5—6 lei literenként. Teavaj
100 lei kg.-ként. Sajt 50 méz 40—45
kg.-kint. Választott malac 350—500 lei.
Hizott sertés élősulyban 28—32 lei kg.-
ként. Szekér széna 600—1200 lei.

Nagyvárad. A nagyváradi tavaszi
országos nagyvásáron az állatfelhajtás
az állandó eszések dacára élénk volt.
Átlagos árak: Vágóökör 36—38, vágó-
bika 15—18, sonkasertés 30, zsirsertés
36—38 lej volt.

Székelyudvarhely. Az udvarhelyi
bőjti vásár lanyha volt, a felhajtás nagy,
a kereslet kevés, minthogy állatokat ki-
vitelre nem vásároltak. Fejőstehén borju-
val db 5—10.000, igásökör páronként
14—24.000, igásökör kg.-ként 16—17,
növendék marha 1—4 éves db 1500—
4000, hizottsertés élősulyban 27—30,
soványseriés db. 1500—2500, választott
malac db. 350—400, juh db. 650—750,
bárány db. 250—300, igásló 4—7000,
kocsiba való ló 8—12.000 lej. Árak
terményeknél: Buza 1250—1300, rozs
1050—1500, árpa 850—900, zab 600—
650, bab 850—900, ó-tengeri morzsolt
520—550, burgonya 200—220, széna
réti vagy hegyi 200—220, lóhere, lucerna
200—220, takarmányszalma 80—100,
alomszalma 50—60 lej mázsánként. A
gazdasági munkálatok haladnak. Jelenleg
a zab vetése van folyamatban. Az állat-
állomány egészségi állapota kedvező.
Takarmányinség nem fenyeget. Panasz-
kodnak a gazdák, hogy az állatkivitel
és pénztelenség folyán a legégetőbb
szükségleteket sem képesek kielégíteni
s így általánosságban nagy a lehangolt-
ság. Lóhere és lucerna vetőmag szük-
séget kielégítést egyáltalán nem talál
s a kormányzat őszi intézkedése — bár
az intenciója jó volt, hogy csak tisztított
magvak hozhatók forgalomba — ezen
magvakat teljesen eltűntette s most a
gazdák nem képesek vetőmagszükségle-
teiket beszerezni.

Teke. Árak előállatoknál: Fejőstehén
borjuval db. 4—7000, növendék marha
1—4 éves db. 1—3000, soványseriés
db. 809—2000, választott malac db.
350, juh db. 700, bárány fekete db.
2—300 lej. Arak terményeknél: buza
180, árpa 10, zab 60 lej 20 literes vé-
kánként, széna réti vagy hegyi 200, ló-
here, lucerna 230, takarmányszalma 120
lej mázsánként. A gazdasági munkálatok
jól haladnak. Jelenleg tavaszi vetések
vannak folyamatban. A terméskilátások
buzában, minthogy enyhe tél és jó ta-

vasz van, jók. Az állatállomány egész-
ségi állapota kielégítő. A takarmányozási
viszonyok gyengék, nincsen takarmány.
Panaszkodnak a gazdák, hogy az árpa
és zab ára magas és nem is kapnak
megfelelő vetőmagvat, ezekből ugyan
keveset, inkább tengerit vetnek, amiből
ők is rendelkeznek vetőmaggal. Így zab
és árpa vetés az 50 h. alóli gazdaságok-
ban arányilag nagyon kevés lesz.

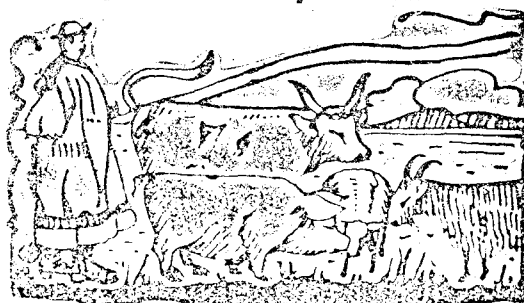
Temesvár. Az első idei országos
vásár közepes felhajtás és eléggé élénk
érdeklődés mellett zajlott le. Jó marha
kevés volt, azt is a vidéki mészárosok
vették meg, kik annyit fizettek a mar-
hákért, amennyit az eladók csak kértek.
Viszont silácy marha sok volt, azonban
a magas árak sok gondot szerzett a
maximális árakkal kinlódó husiparosok-
nak. Borju kevés volt, ugyszintén sertés
is. Vételek ilyen árak mellett történtek:
marha minőség szerint 18—20—22 lej
kilogrammonkint, élősulyban borju 27—
28 lej, sertés 30—34 lej.

Cselédbérek Udvarhelymegyében.
Tudósítónk jelenti, hogy Udvarhelyme-
gyében a cselédek évi bére átlagban a
következő: 2400 L. pénz, 36 véka (20
l.) buza, 36 véka tengeri, 3 véka ün-
nepi buza, 1 véka bab, 9 kg. juhsajt,
2 drb. választott malac, 6 kg. gyapju,
1 tehéntartás borjuval, tűzifa szükség-
szerint, 1600 □-ból tengeri föld bevetve.

J. S.

**Ne várja meg, míg sertése, juha,
szarvasmarhája beteg lesz**

Erősebb ellen mentesítheti állatát rövid esemény
állatorvos törvényesen védett

„DESINFECTOR“

táperős védszerelnek használatával.

Nincs több fertőzésveszély, szájfájás, májmétegy!
E védszernek kaphatók minden községben ke-
reskedőknél, 1/4 kilós doboz 20 Lei utasítás-
nal. Kereskedőknek 20 doboz 300 Lei előre
beküldéssel, vagy 320 Lei utánvétellel bérmen-
testve küld.

Soós és Társa

Targu-Mures — Magyarvásárhely,

Kiss Ernő-utca 2. sz.

Bejelentési pontos címet (magyar, u. p.)

Művelődési mozgalmak.

Marosujvár ünnepe. Március 22-én vasárnap nagy örömben részesült a marosujvári róm. kath. egyházközség. Említett napon ugyanis dr. Hirschler József kolozsvári preláthus-kanonok, kerületi főesperes-plébános és a Szent-Mihály-templom dalkara, közös elhatározás után körünkbe jöttek és az nap délután, templomi hangversenyt is rendeztek. Délelőtti 10 órakor a vasuti állomásnál a hitközség tagjai közül Ben-the Albert, Girsik János és Javian Antal helyettes egyházközségfogadók fogadták a vendégeket. Javian Antal a hitközség nevében üdvözli a vendégeket. Ottan kocsikra ülve a plébániára hajtottunk s pár perc pihenő után a templomba vonultunk az összegyűlt hívek nagy sokaságával; kicsiny templomunk szűknek bizonyult, de hát nem is csoda, mert aki csak beteg nem volt, az mind eljött. A Szent-Misét a preláthus ur celebrálta Csergő Benedek marianumi tanár és Laur Róbert kegyesrendi pap-növendék segédletével. Mise közben a preláthus ur szent beszédet is mondott, melynek hatása alatti sokaknak szemében ott csillogtak a lélek megtisztulásának néma, de sokat mondó könnyei. Az énekkar dr. Bartonok Gyula egyházi karnagy vezetése mellett a legkiválóbb és legszebb mise-énekeket énekelte. Retezár Katalin csengő, erős, szép hangjával mindnyájunkat magával ragadott. Méltó társa volt Drágomán Jenőné. Nagyon örvendünk, hogy alkalmunk volt hallani s gyönyörködve élvezni szép hangjának kellemes dallamát. Girsik Gyula nyug. államasvasuti felügyelő urnak, kinek szép és jó emléke még fiatal korából maradt reánk öregekre, szintén bámulva halgattuk és örömmel élveztük kellemes, tisztán csengő szép énekét.

Délután 4 órakor kezdődött a templomi hangverseny változatos műsorral, melyben az összes énekesek részt vettek és pedig a már fentebb említettéken kívül dr. Boga Lajosné, Drágomán Jenő, Vasvári Margit, Heidl Vilma, Agoston Baba zenekonzervatóriumi növendékek, özv. Makray Dénesné színművész özvegye, Unterreiner Teréz hivatalnoknő, Szabó Lajos banktisztviselő, Laur Róbert papnövendék, Kuti József tanár, Girsik Margit, Girsik Magda és Klára, Diviáczky tanár neje és Szóke Mariska. — Dr. Bartonok Gyula egyházi karnagy urat és a dalkör összes tagjait hálás köszönet illeti a nehéz énekdarabok sikeres és művészi szép előadásáért. Hangverseny között

Rass Károly főgimnáziumi tanár tartott szellemes ismertetést a zene hatásáról.

Serlegavatás Felvincen. A Kolozsvárt megtartott I. országos dalosversenyen a férfiak III. csoportjában versenyzett a *Felvinci férfi Dalegyet*, mely alkalommal a II. díjat, az ezüst serleget nyerte. A közbejött akadályok miatt csak most, virágvasárnapján avatták fel ezt a serleget a felvinci vígadó nagy termében. A serlegavató ünnepély este 8 órakor a dalárda jellegével kezdődött, mit Mozart: Szövetségdala követett. Utána Szécsi Ferenc elnök magasszárnyalású avató beszédet tartott, melynek keretében megemlékezett a dalárda 44 éves múltjáról és megjelölte a dalárda jövőendő utjait. A dalárda újabb éneke után (A reményhez) Tárca Bertalan főtitkár a dalosszövetség nevében üdvözölte az ünneplő dalárdát, mely után a dalárda énekelte azt a dalt, mellyel a serleget nyerte. Ez Kossovits: Jaj Istenem, de félek... kezdetű népdalegyveleg. Ezután társasvacsora következett, melyen Szécsi Ferenc elnök a Romániai Magyar Dalosszövetség vezetőségére; — Tárca Bertalan, Mészáros István volt főszolgabíróra, mint a dalárda legnagyobb pártfogójára, — Horváth Péter karnagy a főtitkára és Mátyás Jenő áll. el. isk. igazgató Horváth Péter karnagyra mondtak köszöneteket. A dalárda — bár tagjai legnagyobb részét földművesek — a tanulást nyáron is folytatja és részt kíván venni a marosvásárhelyi II. országos versenyen is. A dalárda buzgó működéséért elismerés illeti Szécsi Ferenc ref. lelkész-elnököt. Horváth Péter karnagyot és Bodó Lajos dalköri igazgatót.

Az alsójárai unitárius egyházközség ifjúsága Nagy Dénes lelkész vezetése és Simon István egyháztág közreműködése és segítsége mellett március 14-én műkedvelői előadással kapcsolatos táncestélyt rendezett a „Harang-alap” javára. Előadásra került Csiky Gergely: „A nagymama” c. 3 felvonásos vígjátéka. A szereplők egytől-egyig kitűnő munkát végeztek. A sok szereplő közül mégis leginkább kitűntek Kovács Ilonka, Veres Ilonka, Balázs Pál. A két Váradai lány és Szabó Annuska. Minden szereplőt a leghálásabb köszönet illet, — valamint hálás köszönet illeti lelkész nejét is, ki a rendelkezésére álló büfféből szereplők, rendezők, zenészek 40 tagu táborának ellátása mellett még 2400 lei hasznót is produkált a „Harang-alap” javára. A büffe és táncestély együttes tiszta jövedelme 4454 Lei volt a nemes célra.

Ugy a köreműködőknek, mint a nézőknek és résztvevőknek az anyagi és mindenekfelett teljes sikeréért az egyházközség nevében helyen is hálás köszönetet mondunk.
Dénes lelkész.

A tüzes víz

Mikor Amerika felfedezése után a kincsszomjas fehérbőrű európaiak hogy fegyverrel nem igazhatják az indiánokat, megismertették velük a linkát s ez nemcsak szolgaságba, hanem rabszolgaságba hajtotta ezt a minden szép és jó tulajdonságokkal felruházott népet, hanem megmérte vérüket, odajuttatta őket, hogy alig van belőlük pár 100 ezer ember, sokára kihalt az egész indián faj. Őli őket a *tüzes víz*, amint a nevezik.

Mig az emberi gonoszság jött arra, hogy az Isten áldásos tápláló gabonából, hogyan lassan, de biztosan élő mérget készített, addig nagytermetű, erős, egészséges szervezetű emberek laktak a földön, kiket a népmese most is óriásoknak emleget. A pálinka az az óriások utódait törpékké változtatta. Ha erős, férfias akarattal nem szét az ördög által ránk rakott lincset, menthetetlenül elpusztulunk a földön sorsra jutunk.

Az emberi gonoszság a világban minden elképzelhető eszközt igénybe vett, de az együttvéve sem versenyezhet a földalatti üregek, a mérges ellen pedig más ellenszeresekkel. A pálinka a halál szabadító bűbája, mert mérgező hatása még a föld határára is túli ér, amennyiben az az utódok vérét is megmérgezte.

Nézzük, mit tesz népünk, hogy hogyan készíti elő a végpusztulást. Ha öröme, ha buja van, a szőlőt az alkohollal közli először, az alkohol a gyermek fogantatásának letétele, keresztelése, házasságkötésének alkalmával. Hány szülő gyermekét pálinkás kenyérről és a gyomor fájdalmat is ezzel megszüntetni, holott ez nem szer, hanem mérgező s így nem szabad, hanem öl. Nézzük meg azt a földet, ahol a pálinkát még orvosok is használják s nézzük meg azt a felnőtteket, mint a gyermekét alkohol — ugraszólva — a táplálékuk?

Vásároljon a PARISIEN-áruházban Cluj-Kolozsvárban

Regate Ferdinand 12. szám alatt, hol minden árucikket a legolcsóbban szerezhet be.

egy képelem ezen két családot, melyek a jó és mérges gombát, melyek gyökerei egymás mellől szívják magukba a halált vagy életet. A józan ember hite, nyelve és családja azért kész a legnagyobb áldozatra, önmagával ad iskolája és temploma megmentéséért. Az ilyen ember nem kiáltja, mikor iskoláról van szó, hogy: „Ezt nem lehet kibírni, menjen a tanító is dolgozni!” mint a pártás hordó, ki nem egyszer egy leányt többet lönt a garaton, mint a tanítót egész évre kérnek tőle gyermekei nevelése, jövő boldogságáért. A tanítói ember azt mondja: „Atyám! Adjuk meg az Istennek, ami az életünk, anyagi erőnkkel menjünk támogatásra az Ur Jézus virágos kertje, a hitünk temploma, a hitünk szerint a tanító iskolának, tegyük azon helyzetét is türrhetővé, biztosítsuk az ő számára is nyugodt, emberhez illő életet, mert csak így fakadunk ki a tanító nyugodt szívéből élet és nem halálhozó mérget.

Hogy a pálinka s más szeszese itatásának használatának mily borzasztó következményei vannak és lehetnek, minnap példák igazolják, de megragadva a világot meg az alábbi eset, mit az alábbi cikkben olvastam: „Egy orosz szerzetes szerződést kötött az ördöggel s az őt bűnről megterítette, de választást engedett a *lerészegedés, házasságtörés* és *szélsőség* között. Ő persze a látszólag legkisebbet, a részegséget választotta, de veszítette, mert részeg állapotban a más kettőt is elkövette”. Ezt, ha meg akarunk gondolni, akkor is így van, mert részeg állapotban minden bűn elkövetésére képes az illető.

pedig arra várunk, hogy itt is a részegedés üsse ki kezünk közül a pálinka és boros poharakat, mint a pálinka törül ki az élők közül. Itt minden embernek önmagára kell — a szeszese levegek és a földhöz vágnia — a szeszese önmaga és családja részére fölmondhatjuk el valóban, hogy a gátra! Erős, férfias elhatározás és akarat, mit sem az öröm, a bánat, sem pedig a régi cimborák szavai meg nem ingatnak. Azonban a szülő már annyira meggyőzte magát, hogy teljesen a pártás rabja, akkor legalább gyermekeit meg e től a méregtől s a tanító szavait, mellyel az ártatlan önkény gyermeki lelkekben unalmasan kelteni minden alkohol ellen őket józanságra akarja nevelni, a tanítóknak ilyen megjegyzésekkel: „Ez az igaz édes fiam! Az a tanító a pártás, hanem ő is, ha példájá-

val már nem bír, legalább szavalva menjen a tanító segítségére s örvendjen, hogy van aki gyermekét józan, becsületes életre igyekszik nevelni.

Hányszor lehet látni, hogy a kis gyereke, ugyszólva erőszakkal önti be az az édesnek nevezett apa és anya a szeszt, mert amint mondani szokták: „Megkivánja a lelkem!” Bezzeg 18 éves korában szívesen kiütnék a kezéből, de már nem lehet! Hány asszony siratta a halál pillanatáig azt, hogy az ész megcsufolásával csak a szeme és szive után választott magának férjet azok közül, kik szívesebben ültek a korcsmában mint a templomban s a kiskorú azt szokták mondani: „Ez a legény a csárdában!”

Ha így tennének a nők, akkor a férfiak 50—70 százalékát ők térítenék vissza a józan, becsületes utra.

Igen ám, de hány nő van, ki maga is irítozik a józan férjtől azért, mert ő is már megszokta és gyakorolja az ivást, ha titokban is s félve gondol arra, hogy majd akkor ő sem önthetne fel néha-néha a konty alá!

A fentiek után mindenki beláthatja, hogy itt jámbor óhajásokkal nem megyünk semmire, erős akarattal tenni is kell! Az orvos a kelevényt nem simogatással, hanem késsel kivágva gyógyítja. Mi is a részegség társadalmi fekélyét ki kell hogy vágjuk, ha élni akarunk. Leghatásosabb orvosság ez ellen az, ha egy csöpp szeszestől sem veszünk többé a szájunkba. Millióknak parancsolni sokkal könnyebb, mint önmagunknak, de az önuralom, akaratunknak az ész alá rendelése adja a legboldogítóbb érzést, öntudatot. Itt mutassuk meg, hogy férfias magyar jellem és magyar akarat van bennünk. (Lövete.)

Molnár Lázár.

GERGELY FERENC Utóda

(Cégtulajdonos DR. NEMES FERENC)

fűszer-, gyarmatáru-, termény-, gyógyszer- és festékárú kereskedése.

Cluj—Kolozsvár. C/o Telefon: 164 sz.

Nagyban! Kicsinyben!

Vetemény- és virágmagvak!

Gazdasági magvak:

Lucerna, arankamentes, ólomzárólt. Répamagvak: Colossus, Sacharosa, Mammoth, Olajhaggyó, Eckendorfi Phacelia, elsőrangú mézeldő növény. Fűmag, eredeti skót angol perje Büköbny, Baitaclm, Dughanyma, Oltóvlasz a legjobb minőségben. Almola, Endo-Chinolin, Sulfarol és más növényvédő szerek.

Garantált fajazonosság és csiraképeség!!

IPARI ROVAT

A marosmenti famunkások sorsa.
A nyolcórás munkanap mellett küzdő marosmenti famunkásokkal szemben a jelentések szerint Gyergyószentmiklóson hallatlan terrort alkalmaznak a helyi hatóságok. A munkások tömegesen menekülnek a terror elől. A csendőrség a mezőkön dolgoztató gazdáktól elszedi a lovakat és lóháton meg szekereken veszi üldözőbe a menekülő munkásokat. Az elfogott munkásokat és vezetőiket az őrsőkre kísérik és véresre verik őket.

A munkások Dédabisztrán, Ratosnyán, Székpatakán, Marosvásárhelyen és Szászrégenben ideiglenesen megkezdték a munkát, most azonban az összes üzemekben újból szünetel a munka. Szászrégenben a Müller cég, amelynek a munkásaival kötött kollektív szerződése csak 1926 március 1-én jár le, a többi üzemek példáján felbuzdulva, hétfőn reggel összes munkásait kötelezni akarta, hogy tízórás munkanap mellett álljanak munkába. A munkások a törvényre és a szerződésre hivatkozva, természetesen nem voltak hajlandók munkába állni, amire a gyár kizárta őket. Így újabb ötszázal szaporodott a kizárt munkások száma. Székpatakán a kilakoltatások alkalmával a csendőrök négy asszonyt szuronnal megsebesítettek, egy asszony pedig a súlyos bántalmazás következtében abortált. A kilakoltatottakat a csendőrség tehervagonokba gyömöszöli és egyik állomásra a másikkra és vissza járattja a vagonokat. Az állomások olyanok, mint a háborús menekülés napjaiban.

Katasztrófa a szindi kőbányában.

A vigyázatlanság és meg gondolatlanság már számos esetben végzetes katasztrófának volt az előidézője. Ilyen rendkívül súlyos katasztrófa történt tegnap Torda mellett, a Szindi kőbánya részvénytársaság egyik tárnájában. A kőtömböket tudvalevőleg dinamitrobbantással repeszti le a hegyekről. A robbantás úgy történik, hogy acélfurókkal előzőleg bizonyos alkalmas helyeken lyukat fúrnak a sziklába s ezekben a lyukakba azután beillesztik a megfelelő dinamit-patronokat, amelyeket azután gyújtószinór segítségével bizonyos távolságról felrobbantanak. Ez a művelet igen nagy elővigyázatosságot igényel. A dinamit tudvalevőleg igen sok esetben idő előtt explodál s ilyenkor a vigyázatlan embereket könnyen végzetes baleset éri. Megtörténik azonban, hogy a patron nem robban fel s ez a helyzet még veszedelemesebb, mert nem lehet tudni, hogyha kézzel nyulnak a fel nem robbant patronhoz, nem explodál-e abban a pillanatban.

Ez az eset történt a szindi bányák-

ban. Drang Ferenc főrobbantómester több dinamitpatront helyezett el, amelyek közül azonban öt darab nem explodált. A sok évi tapasztalattal rendelkező főrobbantó azonban mellőzte az elővigyázatosságot és

minden óvatosság nélkül egyszerűen kiemelte a furóval tört lyukakból a veszedelmes eszközöket.

Négy patron kiemelése minden baj nélkül sikerült is. Amikor azonban az ötödiket próbálta kihuzni,

a dinamit patron borzalmas detonáció közepette felrobbant a kezében és a szerencsétlen embert a szó szoros értelmében darabokra tépte.

Holttestének egyes részei husz-harminc méter magasságra vetődtek fel a levegőbe s a magashól valósággal véreső zuhogott a közelben állókra.

Az explozió következtében a főrobbantómesterhez legközelebb álló bányamunkások közül *ketten igen súlyosan megsebesültek*, akiknek életbenmaradásához nem sok reményt fűznek. Másik két bányászt csak könnyebb sebesülés ért. Ezeket is beszállították a tordai kórházba. A nyomban megindult vizsgálat megállapította, hogy a katasztrófát kizárólag *Drang Ferenc vigyázatlansága idézte elő* s ezért senkit — rajta kívül — felelősség nem terhelhet.

Bányarobbanás a Zsilvölgyében. Könnyen végzetessé válható bányarobbanás történt a napokban a zsilvölgyi Dilja bányában. A bányában dolgozó munkáscsapatok egyike a köszén lefejtése céljából robbantásokat végzett. Ugyilátszik azonban, hogy a tárnában az ugynevezett bányalég nagy mennyiségben lehetett jelen s így történt, hogy a robbanó anyag exploziója folytán a veszedelmes Metán-gáz kigyulladt s az ott dolgozó munkások közül többen súlyosan összeégtek. Borza Péter, Resiga Lázár, Pocuár Rusolán, Teofil Juon nevű szerencsétlenül járt munkásokat az első segély nyújtása után kórházba szállították. Állapotuk súlyos. A bányahatóságok a vizsgálatot megindították.

Megszigorították az erdőletarolási engedélyek kiadását. A földmivelésügyek és az uradalmak miniszteriuma rendeletet intézett a csernovici erdészeti felügyelőséghez, amelyben értesíti, hogy a jövőben egyetlen erdőletarolási engedélyt sem fog kiadni, csak abban az esetben, ha az illetékes kerületi erdőigazgatási hatóság meggyőződött a kérdéses erdőterületek letarolásának szükségességéről.

Két hétre betiltották a petróleumkivítelt. A CFR vezérigazgatósága a minisztertanács határozata alapján rendeletet adott ki, amelynek értelmében április 10-étől kezdődőleg, április 23-áig

bezárólag tilos a petróleumkivitel, illetve a külföldi rendelésű és petróleummal megtöltött cisternák továbbítása.

Háziipari kiállítás. Művészi színvonalon álló háziipari kiállítást rendeztek Désen folyó hó 9—15 közt. A kiállítást megnyitotta Dr. Bene Ferenc, szavalt Steiner Juliska, alkalmi beszédet mondott Dr. Gönczy Lajos. A kiállított tárgyak: művészi kézimunkák, háziipari és kisipari munkák, hímzések, szőnyegek, rajzok, festmények, élő- és művirágok. A kiállításnak nagyon szép sikere volt.

Valuta-jegyzések.

Kolozsvár, 1925. április 11.

1 dollár	=	217—218	leu
1 toni sterling	=	1042—1048	"
1 svájci frank	=	42.20—42.50	"
1 francia frank	=	11.25—11.35	"
1 líra	=	9—9.15	"
1 aranyárka	=	50—	"
1 osztrák shilling	=	30.50—30.90	"
1 cseh korona	=	6.45—6.49	"
1 dinár	=	3.40—3.42	"
332—339 magy. k.	=	1—	"

MULATTATÓ

A föld népe.

Mindennapi falatunk a sóhajkenyér.
Nem mulat itt más köztünk csak a ledér.
A királyi könnyű Mámor messzi fölünk
száll diadallal s hírt sem hall fölötünk.

A robusztus Gondolat-bírokban
mi vágódunk a földre jobban;
de van azért, hogy óriás ellenünk
néha nem bír velünk.

Időnként némán meredünk a Hegyre,
amely az élet s mintha másznánk egyre me-
[redekebbre —
a lábunk úgy remeg! . . . Ilyenkor meg kell
[állnunk
s várnunk: ime, most ér utól a Halálunk!

Ragyogó napon olykor megjön a kedvünk
s egy-egy fűtyöt s szellővel tovaeresztünk.
A kapánk könnyebb s kaszánk vigabban csendül
Este ilyenkor csókolunk édes szerelemből!

Vasárnapokon a Zsoltár s az Ige vigasztal.
Ekkor a világ egy dúsan terített asztal
s mi mellette ülünk, lakomázunk a jóból;
Isten eledeléből, az örökkévalóból! . . .

Finta Gerő.

A kincsvágyó császár.

Volt egyszer, hol nem volt, volt egy kegyetlen és kincsvágyó császár, aki úgy ránehézkedett egy szerencsétlen, szelíd, jószívű és irgalmas lelkű népre, mint valami reitenetes éhínség. Ez a császár ennyira sovárgott az aranyra, hogy fősvénységét világszerie emlegették. Sohasem volt megelégedve gazdagságával és nem ismeri irgalmat alátvalóival szemben. A szegény em-

berek hajnaltól estig dolgoztak s nyájuk pénze a fejedelmi kincstárba folyt s mint valami feneketlenben eltűnt anélkül, hogy megértené volna. S nem közelíthetett egy szem palotája kúszóbéhez és nem hatott az ő asztalának morzsáiból vel az országban szükség ura és a nép jajgatott az adók súlyos és minthogy az elnyomottak a kapzsi elnyomók ellen, a császár bedugta a fülét és szemét behizelgő bizalmasai trónja köré s megmondották neki, hogy erdők állnak még a lábukon s javak nem váltak még arannyá az ország területén. Erre letarolták getegeket, kizsákmányolták a birtokosokat, kifosztották a falukat és nemesi rokat és az ország egész gazdagságát szétszűllött ennek a szigorú urának és az ő irgalmatlan kufárjainak alatt.

Pénzt, pénzt, pénzt, ennyit tudott. Minden gondolata, érzülete és élete minden törekvése a pénzben volt. Idegei, szíve és agya minden más dolog iránt kökeménységű volt. Hogyha egyszer egymagában voltna szemben egy rablóval, akkor tolyát neki szegezve kiállt volna. „Erszényedet vagy életedet!” — gondolkozott volna, hogy megválassza. És nemcsak hogy megválassza, hanem megváltja. És sem könnyűt egész életében, hanem elvette még az özvegy lángosát, árva szájából a darabka kenyéret, lelkifurdalás nélkül szemlélte a szegények szenvedéseit és búbanat mindenki elszegényedett, csak a császár gazdagsága nőtt és minél inkább dagodott, annál jobban áhított pénzre. Az ország népe fakadt, eladódva lett a munkások, a családok becsülete; a szegény aranydíszei beolvasztódtak, a templomi ékesség pénzre vált. Igy talán ennek a megzavarodottnak aranszomja kielégítő volt.

Messze, messze, — birodalmi tárain túl, volt egy nagy és szegény, melyben a fák oly közel egymáshoz, mint a kefében a szálak, ez a rengeteg egy kastélyt magában. Ennek a kastélynak a falai alatt nagy mélységben a föld ves sötétségében volt egy erdélyiség.

Éjjel volt. Hátborzongató volt mélyedve egy a rengetegben a kastély. A császár egymagában fekete köpönyegbe burkolózva pával kezében egy titkos lépcsőn szállott a föld mélyébe. A kastélyajtások némaságában csak a császár gének szárnyai suhogtak, melyek nyéka ijesztőleg, fantasztikus módon ide-oda hajladozva reszkettek. Egyszerre csak megállott. E

Székely anekdoták.

A bolhapor.

Icig a kereszturi nyári sokadalom alkalmával különös tüzletre adta a fejét. Téglát tört meg jó apróra, mint a liszt, kis csomócskákban papírba pakolta, megállt a piac közepén s elkezdett kiabálni:

— Ide, ide bácsikák, nénikék, itt a legfinomabb bécsi bolhapor!

Nem tartotta drágán, de fogyott is a portékája, mint a narbat.

Egyszer egyik asszonynak, miután már megcsinálta a vásárt Iciggel, eszébe jut valami.

— Hallja, ifj'ur, aztán hogy kell a bolhák ellen használni ezt az orvosságot?

Icig megnézi elapadt készletét, látja, hogy már nem nagyon érdemes tovább nyábálódni a vásárral. Azért nyájasan így kezd magyarázni az asszonynak:

— Hát tudja, nénikém, a bolhát meg kell fogni, a bolhaporból egy csipetnyit venni s a bolha szájába tenni. Holtbizonyos, hogy a bolha megdöglik tőle.

Az asszony mérgesen mordul föl.

— Ugy nő! Fene! Hiszen ha megfogom, meg is ölhetem.

— Ugy is jól — nyugtatja meg Icig a méltatlankodó nénit.

Azt hittem, madár.

Vásárnapja van. A piac közepén egy cifra panoráma. Az oldalán mindenféle képek. A dobogón a hirdető, aki már rekedt a sok kiabálástól. Feje fölött egy abroncon hintázik egy papagály. Ha valaki ingerkedni próbál vele, mérgesen borzolja fel tollát a konyán. Sok nép van a komédia előtt. Közöttük Cserefa Józsi bá' is. Csutorás pipa a szájába s úgy bámulja a soha nem látott piros szárnyu, zöld farku mada-

rat. Egyszer csak, mikor sem a hirdető nem kiabál, sem a népek nem zúgnak olyan nagyon, elrikantja magát a madár:

— Mit népsz?

Cserefa Józsi bá', mivelhogy a rikantás alatt éppen rája nézett a papagály, ijedten kopja le a kalapját s így mentegetőzik:

— Bocsánatot instálok, azt hittem, madár.

M. A.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Mindenkinek:

1. Miután kiküldött naptárjaink és könyveink egymásután vesznek el s a kárt mindig nekünk kell viselni, a könyvek egyszerű portóval való küldését véglegesen be kellett szüntetnünk. Ezután tehát naptárt és könyvet csak ajánlva vagy utánvétellel küldünk s így ezek árát a többlet költség felszámításával kellett megállapítanunk, amiről lapunk más helyén lévő könyvhirdetésünk ad tájékoztatást.

2. Állandóan nagyon kérjük kedves olvasóinkat, hogy leveleinkben és pénzesutalványaikon mindig és feltétlenül tüntessék föl a küldött pénz pontos rendelkezését részletezve, hasonlóan a törzskönyvi számukat is, mert ezzel munkánkat gyorsabbá teszik és megkönnyítik, míg ellenkező esetben alig vagyunk képesek elintézni a napi postát.

3. Mivel fellelvő hátrálékaink igen nagyok s megakadályozzák kis lapunk tervbe vett megnagyobbitását és képekkel való szebbé tételét, bátrak leszünk minden hátrálékos előfizetőnket levélben megkeresni aziránt, hogy az elmaradt előfizetési díjakat beküldeni sziveskedjenek. Tájékoztatásul közöljük, hogy e kiküldendő felhívásunkban a fizetendő összeget mindenkinél a lejarat napjától 1925. XII. 31 ig számítjuk.

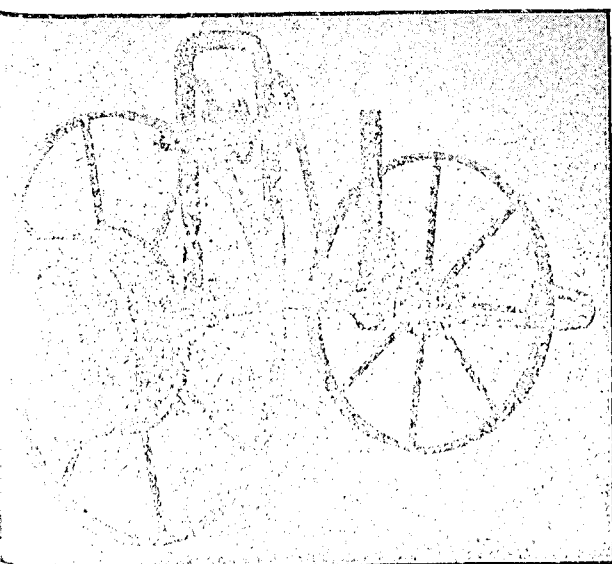
K. A. Kisrátos, F. S. Mikháza, G. J. Nagybacon, S. Gy. Csomakörös, M. E. Lövete, B. F. Marciháza, L. Abastadó Paris, V. J. Kolozsvár, Cs. I. Margitta, I. Tövis. Nagyszentmiklós, M. A. Medgyes, B. J. Szatmar, Zs. A. Farkaslaka, Kr. F. Soborsin, V. L. Bors, Sz. I. Kiskereki, V. A. Gődöfalva, B. S. Selymesilosva, F. F. Csikjenőfalva, D. D. Alsócsernáton, K. G. Zilah, K. G. Tótl, B. A. Budatelke, B. J. Nagysármás, Cz. K. Kisjenő.

kulcsot. Egy nagy vasajtó éles fogással megfordult a sarkain. A padozatán márványlapokon halomban hevert az aranypéncz. Császár szeme szenvedélyes és pomápor tüzétől ragyogott... A falra akasztotta. Talpától feje reszketegség futotta át. Arca volt, mintha egy halom parázs sütné volna. Kimondhatatlan gyönyör öltötte el egész valóját. Egyszer csak szalmasan nézett maga körül, azután a köpönyegjét, mélyen fölcsórt, s arccal a csengő aranyhalomra dobta magát, mint valami szénagyárra. Szenvedélyesen, elkábultva, boldogságtól esztét vesztve ásta bele magát a hideg és csillogó kincsbe, — a karját hónaljáig dugta az aranyhámba, azután lábait egész csipőjéig, a nyakáig, szájáig... s kézzel-lábbal turkált az aranyban. Végül belefutott teljességgel eltűnt a rengeteg kincs-

Sok idő, évek multak el közben; a vásárt mindenütt keresték, de semmi nyomot sem tudtak felfalálni hollétéről. Csak nagyon későre fedezték fel az elrejtett kincset s találták meg a beléje rejtett holttestet elkékelve, borzalmas állapotban, kimeredt szemmel, szája tele vértől, bőre arannyal, marka össze volt szorítva. Ujjait csak nehezen lehetett leválasztani, mint hogy megmerevedett, mikor markolaszta a varázslatos kőszel, amely őt oly nagy mértékben megrongáljává tette.

Sok száz évvel később a gyermek kérni fogják szüleiket, hogy mondják el a fősvevény császár-ról szóló

Vlahuța után
románból fordította:
Péter János.

Legjobb, legolcsóbb tengeri vető a

KISS-féle
szabadalmazott kukorica pergetőgép.

3-féle sűrűségre állítható és egyellen fogással elzárható. Merítő kenelai kisebbel, nagyobbval kicserélhető.

Ára 550—650 lei
40-50% magmegtakarítás.

„Mezőgazdák” kereskedelmi p.-t. ARAD

Itt felsoroltak az új előfizetőkért, lelkes és önzetlen támogatásukért fogadják mély tiszteletünket, hálánkat és köszönetünket, bizalommal kérjük és várjuk további eredményes támogatásukat.

F. S. Mikháza. Jelzett ügyet személyesen megbeszéltem, tanácsa, hogy sziveskedjenek azonnal és közvelelenül a legfőbb helyre fordulni, s elintézésig is kérni a múlt évnek előleges utalványozását. Az eredmény kedvező lesz. Öszinte üdvözetlet. — **F. I. Szinerváralja.** Nagyon várjuk a levelében ígért dolgot. Üdvözetlet. — **B. P. Borosbenedek.** Szívesen meglesszük, amire levelében kért. Köszönet és üdvözetlet. — **B. G. Gyergyócsomajfalva.** Dolgait két művészünk is átnézte, válasz rajzolásal együtt legközelebb levelben öszinte üdvözetlet. — **B. L. Nagyszalonta.** A pénz bejött, rendben 1925 X. 1-ig, üdvözetlet. — **Cs. Gy. Temesvár.** Írásait főszerkesztő mindig örömmel és köszönettel veszi, üdvözetletünk. — **V. A. Gidófalva.** Szíveségéért kérését örömmel teljesítjük. Iap megy, üdvözetlet. — **Előfizető—Kolozs.** Több fogyasztó és kereskedő egyöntetű válasza a benzín-ügyre vonatkozólag oda irányul, miszerint az adómentesség a 15 L-es kg.-kenti árban bennefoglaltatik. Részletesebb információt az illetékesek elzárkózottság miatt nem szerezhettünk. Öszinte üdvözetlet. — **B. A. Nagygálambfalva.** Gyógyulást kívánunk, írásait mindig örömmel fogadjuk, öszinte üdvözetlet. — **P. A. Oroszbegy.** A kért cím: Czirják Gyula, Cluj—Kolozsvár, Str. Reg. Ferdinánd 19. — **R. F. né. Borosbenedek.** Szép, de sajnos az ünnepi számból már elkésett. Öszinte üdvözetlet. — **W. B. Petroszény.** Az 573 és 370 lel beérkezett, öszinte üdvözetletünk. — **Sz. A. Örvend.** A 145 Lei-t köszönettel elkönyveltük.

Ingyen kapja meg idej naptárunkat ha két új előfizetőt szerez.

Apróhirdetések.

A Magyar Nép Kiadóhivatalánál előfizetőink által kedvezményesen vásárolható könyvek (a könyv címe után az első szám a könyv bolti ára, a második az előfizetői ár, ha kiadóhivatalunkban veszik meg a könyvet, a harmadik, ha ajánlva, a negyedik, ha utánvétellel küldjük meg):

Vőfélykönyv, Históriai könyv, Szavalókönyv, Földmérés kis könyve, Bokréta Jókai műveiből 15—10—14—15; Erdélyi Magyar Naptár 20—11—14—15; Betyár kendője 25—20—24—25; dr. Gyárfás Elemér: Bethlen Miklós kancellár 20—60—64—65; dr. Kristóf György: Jókai Mór élete 50—40—44—45; dr. György Lajos: Pásatorház Almanach 150—100—104—105; Gyallay Domokos: Föld Népe 52—40—44—45; Lakner Ernő: Lelki harmat (r. k. imakönyv) 30—27—29—30; P. Olasz: Világproblémák 50—40—44—45; Benkő Anna: Gyermekmesék (képes) 70—50—54—55; Jánossy—Tóth: Körbe-körbe (képes meséskönyv) 70—50—54—55; Walter Gyula: Izenet a világnak (versek) 50—40—44—45; Szigethy József; Országos Almanach 250—150—158—160. Szentgyörgyi István: Emlékeim: 100—80—84—85.

Előbbi árjegyzékeink érvénytelenek.

A vegetáció megindultával üntözze virágait Hary-féle „Flóra” növény

és virág tápsó-oldattal. 1 csomag 10 adag 20 Lei. Kérje minden gyógyszer-tárban és drogériában. Készíti Hary Sándor gyógyszerész, Campeni-Topánfalva.

Családi okok miatt sürgősen eladó egy 60 holdas birtok, kitünő szántó-föld, az egész következőkép terül el: Egy ősi kuria 5 hold kert közepén gyümölcsös, kitünő cukorrépa- és dohánytermő földjével, 3 hold szőlőnek való hely gyümölcsös, 2 és fél hold kaszálóval. Ezek a falu közepén a legszebb helyen vannak. Vasut állomástól 1 és fél kilométer. Ettől három kilométerre a tanya, 50 hold I. osztályu prima földek, lucernások, kitünő dnyetermő helyek. Cseréppel fedett új lakások, nagy istállók, dohány szárító szin és mind új melléképületek. Komoly érdeklődők ezután egyenesen forduljanak dr. Boncz Gyula ügyvéd urhoz Târgu-Mures—Marosvásárhely, Városházával szemben, címre. A birtok ára 1,400.000 Lei.

Cipészek szaklapja megrendelhető Babos Károlynál, Cluj—Kolozsvár, Str. Paia 87.

Professor dr. Péter valódi angol Borsmentha

thea. Főraktár:

Dr. Biró

gyógyszertár Cluj, Piața Unirii 6.

Orvosi vélemény szerint kitünő eredménnyel használják epekő, epegörccs ellen.

1 csomag ára 25 L.

Babos és Társai vashereskedése Regina Maria 21. sz.

Legjobban felszerelt gazdasági gép, eke, borona és alkatrész raktár, vadásztiöltények.

Hirdessék lapunkban!

A fenti birtokhirdetésre kilencvenhárom érdeklődő jelentkezett eddig kiadóhivatalunkban.

Az „Erdélyi Irodalmi Szemle”

Legtartalmasabb
Tudományos Havi Folyóirat

Előfizetési árai:

Belföldön:	Külföldön:
Egész évre 250 L.	Egész évre 300
Félévre 130	Félévre 160
Negyedévre 75	Negyedévre 100

Kiadóhivatal Cluj—Kolozsvár, Str. Baron L. Pop. 5.

Kérjen mutatványszámot

Kolozsvári Takarékpénztár Hitelbank Részvénytársaság

Cluj—Kolozsvár, Piața Unirii
(volt Mátyás Király-tér)

Alaptőkéje: 25,000,000

Tartalékok: cca 24,200,000

Fiókjai: Désen, Olcsószentmártonban, Fehérváron és Marosvásárhelyen. Alintezetel: Alsófehérvármegyei Hitelbank és Takarékpénztár R.-T. Nagybánya, Torda-Aranyos Vármegyei Takarékpénztár R.-T. Torda, Udvarhelymegyei Takarékpénztár R.-T. Székelyudvarhely.

Áruraktáral a vasúti állomás mellett. Betéteket elfogad, váltókat leszámla utalásokat teljesít. — Mindenféle banküzletet előnyösen végez. — Széles körű engedélyezett devizahelyi.

ARANYOSGYÉNY AGYAGIPAR R. T.

Ajánlja elsőrangú, földgázszigetelt, hornyolt és hódfarkú cserépet, normál és német fal- és kúttég-aját, valamint elsőrendű különböző más készült alapcsöveit.

Cég és iroda Turda-Torda. Tel. 100.

A szerkesztésért felelős
GYALLAY DOMOKOS.

A kiadásért felelős
PETRES KÁLMÁN
kiadóhivatali igazgató.